

PATVIRTINTA
VDU „Rasos” gimnazijos direktoriaus
2024 m. sausio 29 d.
Įsakymu Nr. V1-33

**VYTAUTO DIDŽIOJO UNIVERSITETO „RASOS“ GIMNAZIJOS SPECIALIŲJŲ
UGDYMO SI POREIKIŲ MOKINIŲ PASIEKIMŲ VERTINIMO IR VERTINIMO
REZULTATŲ PANAUDOJIMO TVARKOS APRAŠAS**

**I SKYRIUS
BENDROSIOS NUOSTATOS**

1. VDU „Rasos“ gimnazijos specialiųjų ugdymosi poreikių (toliau - SUP) mokinių pasiekimų vertinimo ir vertinimo rezultatų panaudojimo tvarkos aprašas (toliau – Vertinimo tvarkos aprašas) parengtas vadovaujantis Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro „Dėl mokinių, kurie mokosi pagal bendrojo ugdymo programas, mokymosi pasiekimų vertinimo ir vertinimo rezultatų panaudojimo tvarkos aprašo“ 2023-08-31 įsakymu Nr. V-1125, Nuosekliojo mokymosi pagal bendrojo ugdymo programas tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2005-04-05 įsakymu Nr. ISAK-556 (suvestinė redakcija nuo 2023-09-01), Priešmokyklinio, pradinio, pagrindinio ir vidurinio ugdymo bendrosiomis programomis patvirtintomis Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2022-08-24 įsakymu Nr. V-1269, Pedagogų etikos kodeksu, patvirtintu Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2018 m. birželio 11 d. įsakymu Nr. V-561, VDU „Rasos“ gimnazijos mokinių pasiekimų vertinimo ir vertinimo rezultatų panaudojimo tvarkos aprašu, patvirtintu direktoriaus įsakymu 2023-11-24 Nr. V1-218 .
2. Vertinimo tvarkos aprašas reglamentuoja SUP mokinių mokymosi pasiekimų vertinimo tikslus būdus bei principus, lygmenis, mokinių įgytų kompetencijų vertinimą ir vertinimo panaudojimo tvarką, mokinių bei tėvų (globėjų, rūpintojų) informavimą.
3. Įgyvendinant bendrąsias programas, naudojami šie vertinimo būdai:
 - 3.1. **formuojamasis vertinimas** – mokinio pažangos skatinimui, stebėjimui ir vertinimui ugdymo procese teikiamas grįžtamasis ryšys, padedantis mokiniui gerinti mokymąsi, nukreipiantis, ką dar reikia išmokti, leidžiantis mokytojui pasirinkti veiksmingiausius ugdymo metodus, siekiant kuo geresnių rezultatų. Viena iš formuojamojo vertinimo dalių yra esamos situacijos įvertinimas, kuris padeda mokytojui suprasti, ką mokiniai jau moka ir geba, kaip toliau planuoti ugdymą. Formuojamasis vertinimas nesiejamas su pažymiu, jis teikia duomenis, kurių pagrindu mokytojas mokiniui teikia kokybinį grįžtamąjį ryšį apie tolesnius jo mokymosi žingsnius;
 - 3.2. **įsivertinimas** – paties mokinio mokymosi proceso, mokymosi pasiekimų ir pažangos stebėjimas, vertinimas ir apmąstymas, numatant tolesnius savo mokymosi žingsnius;
 - 3.3. **apibendrinamasis vertinimas** – juo patvirtinami mokinio pasiekimai, baigus temą, skyrių, kursą, modulį, programą. Pradiniame, pagrindiniame ir viduriniame ugdyme apibendrinamasis vertinimas sukuria sąlygas konstruktyviai kelti ugdymo tikslus ir pa(si)rinkti tinkamus mokymo ir mokymosi būdus, pateikti pasiekimų įrodymus mokiniui, vaiko atstovams pagal įstatymą, mokytojams. Vidiniu apibendrinamuoju vertinimu mokytojas apibendrina mokinio mokymosi

pasiekimus, jo rezultatus fiksuoja pažymiu ar kita forma. Išoriniu apibendrinamuoju vertinimu užtikrinamas patikimas, duomenimis grįstas ugdymo proceso grįžtamasis ryšys. Išorinis apibendrinamasis vertinimas taip pat naudojamas patvirtinti mokinių pasiekimus, baigiant pagrindinio ir vidurinio ugdymo programas;

3.4. **įsivertinimo, formuojamojo ir apibendrinamojo vertinimo** dermę užtikrina mokytojų ir mokyklos vadovų atsakomybė, įtrauki mokyklos vertinimo kultūra ir visų su ugdymu susijusių asmenų dialogas.

4. Mokytojai, siekdami ugdymo tikslų:

4.1. bendradarbiaudami su kolegomis ir mokiniais, atsižvelgdami į jų amžių, planuoja ugdymo procesą; su kolegomis tariaisi dėl mokymosi turinio pritaikymo pagal mokinių poreikius, laikydamiesi įtraukiojo ugdymo ir universalaus dizaino principų, integracijos, tarpdalykinių temų, projektinių darbų, tvarkaraščio galimybių panaudojimo ir pan.; su mokiniais tariaisi dėl pamokos mokymosi uždavinių, mokymosi veiklų ir vertinimo kriterijų; teikia informaciją vaiko atstovams pagal įstatymą;

4.2. vertindami mokinių pasiekimus ir pažangą, vadovaujasi mokinių pasiekimų lygių aprašymais, prireikus juos pritaiko pagal mokinių mokymosi galimybes; lanksčiai derina formuojamąjį ir apibendrinamąjį, mokyklos vidinį ir išorinį mokinių pasiekimų vertinimą, sudaro sąlygas mokiniams įsivertinti savo mokymąsi ir ugdymo rezultatus; parengia ir ugdymo proceso pradžioje supažindina mokinius ir vaiko atstovus pagal įstatymą su pasiekimų vertinimo principais ir reikalavimais;

4.3. teikia nuolatinį grįžtamąjį ryšį vaiko atstovams pagal įstatymą, siekdami užtikrinti nuoseklią mokinio pažangą, gerą savijautą, motyvaciją ir pozityvų požiūrį į mokymąsi; specialiųjų ugdymosi poreikių turintiems mokiniams parenka mokymosi turinį, laikydamiesi įtraukiojo ugdymo principo, vadovaudamiesi bendrosiomis programomis ir bendrųjų programų pritaikymo specialiųjų ugdymosi poreikių turintiems mokiniams metodinėmis rekomendacijomis, atsižvelgdami į individualias pagalbos ir paslaugų reikmes ugdymo procese, atsirandančias dėl asmens išskirtinių gabumų, įgimtų ar įgytų sutrikimų, nepalankių aplinkos veiksnių, kalbinės integracijos poreikių;

4.4. vertindami mokinių pasiekimus, vadovaujasi teisingumo principu ir palaiko pagarba bei tarpusavio supratimu grįstus santykius.

5. Siekiant išugdyti kompetencijas svarbu užtikrinti jų ugdymo nuoseklumą ir tęstinumą, remtis mokinio individualia pažanga ir orientuotis į jo gabumus ir stiprybes. Kompetencijos yra ugdomos dalykų turiniu.

II SKYRIUS

VERTINIMO PRINCIPAI IR NUOSTATOS

6. Vertinimo principai:

6.1. tikslingumas – vertinimo metodai atitinka mokymosi turinį;

6.2. atvirumas ir skaidrumas – su mokiniais tariamasi dėl (į)vertinimo formų, laiko, aiškūs vertinimo kriterijai;

6.3. objektyvumas – siekiama kuo didesnio vertinimo patikimumo, remiamasi pagrindinio ir vidurinio ugdymo bendrosiose programose pateiktais apibendrintais kokybiniais mokinių žinių, supratimo ir gebėjimų vertinimo aprašais, pagrindinio ugdymo bendrųjų programų pritaikymo rekomendacijomis bei individualizuotose programose nusimatytais minimaliais pasiekimų požymiais;

6.4. informatyvumas – vertinimo informacija aiški, išsami, savalaikė, nurodoma, ką mokinys jau išmoko, kur spragos, kaip jas taisyti;

6.5. aiškumas – vertinimas grindžiamas aiškiais, mokiniams suprantamais kriterijais.

7. Vertinimo nuostatos:

7.1. vertinimas grindžiamas SUP mokinių amžiaus tarpsniais, psichologiniais ypatumais, individualiais mokinio poreikiais, pedagoginės psichologinės tarnybos (PPT) pateiktomis rekomendacijomis;

7.2. vertinama tai, kas buvo numatyta pasiekti ugdymo procese: mokinių žinios, jų taikymas, supratimas, dalyko gebėjimai, įgūdžiai, pastangos, asmeninė pažanga, bendrieji gebėjimai;

7.3. ugdymo procese vyrauja mokyti padedantis vertinimas – formuojamasis vertinimas, mokinys laiku gauna grįžtamąją informaciją apie savo mokymosi patirtį, pasiekimus ir pažangą, jis mokosi vertinti ir įsivertinti;

7.4. vertinama individuali mokinio pažanga. Vengiama lyginti mokinių pasiekimus tarpusavyje.

III SKYRIUS VERTINIMO TIKSLAI IR UŽDAVINIAI

8. Vertinimo tikslas – padėti SUP mokiniams kryptingai mokytis, didinti ugdymo/si veiksmingumą.

9. Vertinimo uždaviniai:

9.1. išsiaiškinti ir tenkinti mokinių SUP;

9.2. padėti mokiniui pažinti savo gebėjimus, SUP, mokyti juos kompensuoti;

9.3. skatinti mokinius atrasti individualias veiklos strategijas ir taktikas, padedančias įsisavinti ugdymo turinį;

9.4. skatinti kuo efektyviau ir lanksčiau pritaikyti ugdymo turinį ir darbo metodus ir būdus, atsižvelgiant į kiekvieno mokinio gebėjimus;

9.5. stiprinti mokytojų gebėjimą pritaikyti, individualizuoti ugdymo turinį mokinių gebėjimams ir poreikiams;

9.6. stiprinti mokytojų, tėvų (globėjų, rūpintojų) ir specialistų bendradarbiavimą.

IV SKYRIUS MOKINIŲ, TURINČIŲ SPECIALIŲŲ UGDYMO SI POREIKIŲ, MOKYMO SI PASIEKIMŲ VERTINIMAS

10. Mokinio, kuris mokosi pagal bendrojo ugdymo programą, mokymosi pasiekimai vertinami pagal bendrosiose programose numatytus pasiekimus ir vadovaujantis Bendrųjų ugdymo planų nuostatomis.

11. Mokinio, kuriam bendrojo ugdymo programa pritaikoma, mokymosi pasiekimai ugdymo procese vertinami pagal mokinio individualiame ugdymo plane numatytus individualios pažangos keliamus tikslus, kurie yra suderinti su bendrosiose programose numatytais pasiekimais, aptarus su mokiniu, jo tėvais (globėjais, rūpintojais), švietimo pagalbą teikiančiais specialistais, kokiais aspektais bus pritaikomas ugdymo turinys, ko sieks ir mokysis mokinys, kaip bus mokoma(si), kokie bus mokinio mokymosi pasiekimų vertinimo ir pa(si)tikrinimo būdai, kokiomis mokymo(si) priemonėmis bus naudojamosi.

12. Vertinant SUP turinčių mokinių ugdymo rezultatus, atsižvelgiama į mokinio poreikius ir galias, pasiekimus ir daromą pažangą, individualius skirtumus (psichologinius, suvokimo, mąstymo,

- atminties, dėmesio, temperamento), taip pat į individualizuotų programų reikalavimus, PPT rekomendacijas.
13. Elektroniniame dienyne prie mokinio, kuris atitinkamo dalyko mokosi pagal pritaikytą ar individualizuotą ugdymosi programą, pavardės pusmečio ir metinių pažymių pažymima „Pritaikyta“ (P), „Individualizuota“ (I).
 14. Ugdymo būdai ir metodai, strategijos pritaikomi atsižvelgiant į mokinių pažangą ir pasiekimus;
 15. SUP mokinių, ugdomų pagal **pritaikytas** programas, ugdymosi rezultatai vertinami dešimtbalės sistemos pažymiais pagal šios programos reikalavimus, PPT rekomendacijas, mokinio gebėjimus, pastangas dirbti pamokoje;
 16. SUP mokinių, ugdomų pagal **individualizuotas** programas, ugdymosi rezultatai vertinami įrašais „įskaityta/neįskaityta“.
 17. Mokinių, ugdomų pagal individualizuotas programas, pasiekimų vertinime ir pažangos stebėjime yra svarbu taikyti alternatyvius ugdymosi metodus ir būdus:
 - 17.1. paprastinti, konkretinti, siaurinti jos turinį;
 - 17.2. daugiau laiko skirti svarbiausių gebėjimų ugdymui;
 - 17.3 atsižvelgti į praktinį žinių pritaikymą gyvenime;
 - 17.4. daugiau laiko skirti kartojimui.
 18. Pritaikytos ir individualizuotos programos gali būti rengiamos pusmečiui/mokslo metams. Jei mokinys nuolat gauna labai gerus arba nepatenkinamus vertinimus, programos peržiūrimos ir koreguojamos.
 19. Rekomenduojama mokinių, besimokančių pagal pritaikytas programas ir rodančių pastangas, pasiekimus vertinti ne žemesniu nei slenkstis lygis (4 balai), kad neprarastų mokymosi motyvacijos. Jei mokinys turi potencinių galimybių, bet nesistengia, atsisako dirbti pamokose, jis gali būti įvertintas ir nepatenkinamu pažymiu.
 20. SUP mokinių, besimokančių pagal pritaikytas, individualizuotas programas, ugdymo/si situacija pagal poreikį aptariama gimnazijos VGK posėdžiuose.
 21. Pusmečio ir mokslo metų pabaigoje dalyko mokytojas pateikia informaciją apie programos įsisavinimą (dalyko programoje trumpai įvardija mokinio pasiekimus, nurodo padarytą pažangą, įrašo siūlymus ir pastabas dėl programos tęsimo ar keitimo kitais metais).

V SKYRIUS

MOKINIŲ MOKYMO SI PASIEKIMŲ VERTINIMO REZULTATŲ PANAUDOJIMAS

22. Vertinimo rezultatai naudojami SUP mokinių ugdymo procesui tobulinti: padėti mokytis, patvirtinti rezultatus, siekan, kad mokiniai įgytų tam tikrų kompetencijų.
23. Pusmečių ir metiniai pažymiai naudojami mokinio pasiekimų lygiui nustatyti, užfiksuoti ir vėliau panaudoti rezultatams įskaityti ir įgytam išsilavinimui patvirtinti.

VI SKYRIUS

BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

24. Su Vertinimo tvarkos aprašu SUP mokiniai ir jų tėvai (globėjai, rūpintojai) supažindinami individualiai mokslo metų pradžioje arba mokiniui atvykus mokytis.
25. SUP mokinių pasiekimų vertinimo ir vertinimo rezultatų panaudojimo tvarkos aprašas skelbiamas gimnazijos internetiniame tinklalapyje.

26. Šiuo Vertinimo tvarkos aprašu vadovaujasi visi gimnazijoje dirbantys mokytojai bei specialistai.
 27. Vertinimo tvarkos aprašas gali būti koreguojamas, atsižvelgiant į Bendruosius ugdymo planus ir kitus Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministro patvirtintus dokumentus ar rekomendacijas.
-